

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hexameron Mysteriologicvm in quo ex Gen. c. 1.
Cosmopoeja Hominis Lapsi Mystica id est Omnia omnium
à Creatione Mundi statuum propriè dicta Sacramenta
salutis perditae restaurativa nec non Hierarchia ...**

**Stummel, Friedrich
Sneps, Martin**

Herbipoli, 1663

Reseratio Trigesima Quinta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9468

ex parte unius tantum, sufficit, quod ex parte hujus compleatur, cum non requiratur simultas physica utriusque consensus, neque fit ab altero pro tempore tantum praesenti, sed & pro futuro cum perseverantia in finem, donec revocetur. Porro de consensu libertate lege summarium & referat: seq.

RESERATIO TRIGESIMA QUINTA.

Tantum ad contractum matrimonialem Deus & Ecclesia requirit deliberationem, ac consensus discussionem, ut non immediatè mas & foemina ad matrimonium transeant, sed per sponsalia, ut ordinarium contractus matrimonialis praeambulum, id primò sibi promittant; quare hic agitur
de

de natura sponsalium & huius occasione de matrimonio hermaphroditorum, item de obligatione & dissolutione sponsaliorum.

NE quis temerè & secundū impetum concupiscentiæ Matrimonio se jungat, usitatum ac ordinarium huic contractui adeoque Sacramento Matrimonii præmitti solet præambulum, nimirum sponsalia, quæ sunt sponsio futuri matrimonii, seu promissio maris & fœminæ, quæ sit mutua, ne sponsalia claudicent; nō ficta, ne de obligationē pariāt; externa, à promissario acceptata; uni⁹ cū una determinata, sive per se, sive per alium, sive directè, sive indirectè, sive expressè, sive tacitè, sive per
lite-

literas, sive per nutus, deli-
 berata cum libertate indiffe-
 rentiæ in materia proportio-
 nata sufficiens ad mortaliter
 peccandum, facta post septen-
 nium physicè probabiliter
 complendum. *Dixi maris &*
fœmina, nam ad matrimoni es-
 sentiam, consequenter ad
 sponsalium valorem sexûs di-
 versitas adeo necessaria est, ut
 ipse finis, aliter obtineri ne-
 quea; hermaphroditus sita-
 que, in quo prævalet sexus
 fœmineus, uxorem ducere
 nequit, nisi fortè in eo præva-
 leat sexus virilis, quod mascu-
 lus reputetur, si verò neuter
 sexus prævaleat, utroque post
 probationes & Medicorum
 aut Matronarum peritarum
 testimonia æqualiter apparen-

re hermaphroditus decernere
 debet, quò sexu uti velit, &
 juramento se obstringere, se
 alterò sexu non usurum, &
 tunc poterit juxta sexum à se
 electum, matrimonium con-
 trahere; nequaquam suscipere
 Ordines Sacros validè pot-
 est, cum sit vere fœmina; dato
 per possibile vel impossibile,
 quod hermaphroditus, in quo
 prævalebat sexus virilis, &
 contraxerit ideò matrimoni-
 um cum fœmina, postea inci-
 peret in eo prævaleare sexus fœ-
 mineus, in quo statu non po-
 tuisset denuò matrimonium
 cum fœmina contrahere, con-
 sequenter dicendum, quod
 contractus matrimonii dissol-
 veretur, quia sicut non potu-
 isset incipere, ita nec posset

CON-

consistere verum matrimonium inter duas fœminas, qui casus facilius posset contingere, si hermaphroditus, in quo prævalebat sexus fœmineus, contraxisset matrimonium cum viro, & postea inciperet in ipso prævaleare sexus virilis, (sicut in aliquibus fœminis teste Portel *in suis casibus Regul.* à paucis annis in Hispania contigit) tunc procul dubio dissolveretur prius matrimonium, eò quod non possit consistere inter duos viros, & consequenter, si post dissolutum hac occasione matrimonium, hermaphrodita, vel fœmina illa, quæ transierat in virum, rediret ad sexum fœmineum, non convalescet prius matrimonium, nisi de-
nuò

Portel
verbo
Hermaphrodi-
ta.

nuò celebraretur, nisi fortè
 maritus cum alia jam legi-
 timè contraxisset. Genera-
 tim omne impedimentum
 perpetuò dirimens ipsum Ma-
 trimonium, error sive dolus
 afficiens substantiam contra-
 ctûs irritat sponsalia, sicut &
 ipsum matrimonium, cæte-
 rosque contractus; sin' autem
 circa qualitatem versetur, hic
 & nunc penes deceptum ma-
 net sponsalia rescindēdi facul-
 tas. Præterea, præterquam
 quod certum sit, sponsalia pa-
 rere matrimonii contrahendi
 obligationem, nisi rationabi-
 le supervenerit impedimen-
 tum, quia sunt mutua pro-
 missio acceptata, docemus
 obligationem illam, supple,
inpuberibus, nam impuberum,
 re-

renunciacione post adeptam
 pubertatem factâ, dissolvi pos-
 sunt pro libitu, alterâ parte
 etiam invitâ, modo illico fiat,
 quod intra triduum fit, *obliga-
 tionem illam*, inquam, esse sub
 mortali, & si in contractu, ad
 cuius finem tenentur sub mor-
 tali se aptos conservare, præ-
 fixerint certum tempus, non
 possunt ultra illud differre, ni-
 si ex mutuo consensu & justâ
 causâ, quæ intercedat, si nul-
 lum tempus præfiniverint,
 censebuntur teneri, maxime
 si pars debitum exigat, post a-
 liquod tempus juxta morem
 Regionis. Sponsalia, an for-
 nicationi specie distinctam in-
 justitiæ malitiam adjiciant; e-
 lige. Qui defloravit virginem
 sub spe matrimonii factè pro-
 missi

nisi non obligatur ad ineun-
 dum matrimoniū. Si in spon-
 salibus arrhæ tradantur, ut
 possunt ex jure Civili ac Pon-
 tificiō amittuntur à dante in-
 justè resiliente, cujuscunque
 rei sint, mobilis, ut pecuniæ,
 vel immobilis, ut fundi; si au-
 tem resiliat recipiens, restitui-
 it illam, & insuper æquivalens
 aut etiam si ita conventum sit
 in triplum aut quadruplum
 computatâ ipsâ arrhâ, & non
 ultra: nisi minorennis sit, qui
 tantum debet restituere ipsam
 arrham, ex l. *mulier* 5. c. de
 sponsal. quâ cavetur, uti & le-
 ge Titia ff. de verb. oblig. &
 jure Canonico, ne pœnæ
 conventionales apponantur
 sponsalibus, nisi sint correctæ
 & revocatæ per Novellas Leo-
 nis

l. arrhis
 & ex fi-
 nali C.
 de spō-
 sal.

cap. si
 quis u-
 xorem
 cum se-
 quenti
 27. q. 2.
 cap. No-
 strates
 & cap.
 fœmi-
 næ 20.
 q. 5.

cap.
 Gem-
 ma.

Novell
 18.

nis

eptam
 i pos-
 parte
 o fiat,
 bliga-
 te sub
 u, ad
 mor-
 præ-
 non
 e, ni-
 justâ
 i nul-
 rint,
 ximè
 ost a-
 rem
 for-
 n in-
 ; e-
 nem
 pro-
 nisi

nis Augusti, quæ tamen an
obligent dubium est, negat
Interpres in præmio, & alii,
ne quidem tempore ipsius Le-
onis fuisse receptas. Injustè
refiliens potest etiam ad spon-
salia compelli negatione Sa-
cramentorum, cum nolit à
mortali abstinere, imò per
carcerem, excommunicatio-
nem, aliasque censuras, simo-
nitus complere nolit. Pu-
blica honestas, quæ est propin-
quitas quædam ex sponsalibus
validis & certis jure Ecclesia-
stico orta v. g. inter sponsum
& sponsæ sororem, est impe-
dimentum dirimens matrimo-
nium cum sponsi vel sponsæ
consanguineis in primo gra-
du. Sponsalia etiam jurata,
cum ex mutuo consensu con-
tra-

trahentium nascantur, sic *primò* per eundem (excipe impuberum sive jurata sunt, sive non) dissolvuntur. *Secundò*, si inter compartes aliquod impedimentum oriatur v. g. si sponsus carnaliter cognoverit sororem sponsæ aut illius consanguineam in secundo gradu, imò ad ea dissolvenda sufficere publicam de substante impedimento canonico acclamationem, si aliter sopiri nequit, haud improbabiler tenetur. *Tertiò*, dissolvuntur sponsalia, per professionem in Religione approbata, eò ipsò, quò aliquis ingreditur in Religionem, sponsalia ex parte manētis in sæculo claudicant, manere obligatione in Novitio. *Quartò* solvuntur

vun-

vuntur sponsalia per susceptio-
 nē Ordinis S., quod immeritō
 quidam asserunt de voto susci-
 piendi Ordines SS. & voto
 simplicis castitatis post spon-
 salia, cū ne quidem post il-
 la licitē suscipiatur Sacer Or-
 do, potest tamen taliter vo-
 vens prius licitē cōtrahere ma-
 trimonium, & ante consum-
 mationē votum adimplere de
 ingressu in Religionem. *Quin-*
to, solvuntur, vel potius sus-
 penduntur sponsalia per Ma-
 trimonium subsequens cum
 alia Persona validē contractū
 pro eo solū tempore, quo il-
 la vivit cum illo, qui ex ini-
 quitate sua commodum re-
 portare non debet: an subse-
 cutā copulā cum posteriori, re-
 laxentur sponsalia cum virgi-
 pro-

ne celebrata, si deflorata, sub
 promissione conjugii fuerit i-
 gnara priorū sponsalium, du-
 bium est, verisimilius est, nisi
 sit æquitas causæ & charitas
 prioris sponsæ suffragetur,
 non dissolvi. *Sextò*, Si spon-
 sa fornicetur, post sponsalia
 etiam jurata, potest sponsus re-
 silire, id amplia, si vel solùm
 permittat se turpiter tangi;
 non autem econtrâ, si fortè
 rarò idem permittat sponsus,
 non ideò mox potest resilire
 sponsa. Sponsi fornicatio ra-
 rò commissa, (quia si frequens
 fuerit, scortator reputatur,
 cui nubere periculosum est &
 ignominiosum) ante sponsa-
 lia, sed ipsi sponsæ post nota-
 tantùm, non dirimit sponsa-
 lia, quia cum sponsus propriæ

K

spon-

sponsæ fidem non fregerit, ne-
 que probrosum sit tali nubere,
 se illi viliozem non reddit: se-
 cus fornicatio una sponsæ,
 quia sicut prudenter magni fit
 virginem ducere; ita & igno-
 miniosum valdè reputatur
 cum corrupta contrahere, ac a-
 liundè per fictionem juris
 sponsus fit bigamus ac inhabi-
 lis ad SS. Ordines, quod est no-
 tabile damnum. *Septimo*,
 quando supervenit quodcun-
 que grave vitium contractui
 sponsalizio, etiam jurato, sive
 mutatio tam notabilis, ut ea
 cognitâ pars nolisset contra-
 here, ut si sponsa fiat leprosa,
 epileptica, paralytica, nasum
 vel oculum &c. perdiderit.
 Quod si ex dissolutione subsit
 periculum scandali, ut si v. g.
 spon-

sponsalia sunt publica, & causa dissolutionis occulta, sponsa est monenda, ut in dissolutionem consentiat: si ipsa renuit, monendi sunt parentes, vel alii pii viri, ut ad hoc ipsam perducant; si denique non audeat, occultum impedimentum cum ipsius infamia coram Judice probari potest: si tamen coram illo sufficienter probari nequeat, & resiliēti de eo constet, spontē resilire potest, & uti jure suo, in dubio, melior est conditio alterius jus sponsalium certum possidentis.

RESERATIO TRIGESIMA SEXTA.

In senario dierum numero, non solum conjugii, quā contra-